

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Provinciale Middenschool Hasselt te HASSELT

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	39099
Instelling	Provinciale Middenschool Hasselt
Directeur	H. MELOTTE
Adres	Gouverneur Verwilghensingel 1_A - 3500 HASSELT
Telefoon	011-26.72.51
Fax	011-26.72.52
E-mail	hmelotte@limburg.be
Website	http://www.limburg.be/pmhasseLT
Bestuur van de instelling	Provinciebestuur van Limburg - Onderwijs
Adres	Universiteitslaan 1 - 3500 HASSELT
Scholengemeenschap	SG Prov. en Stedelijk onderwijs Limburg
Adres	Gouverneur Verwilghensingel 1 - 3500 HASSELT
CLB	Provinciaal CLB Limburg
Adres	Willekensmolenstraat 140 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 08-01-2014, 09-01-2014, 10-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	29-01-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Dirk Diepers
Teamleden	Ria Coenen, Leander Froidcoeur, Etienne Gielen, Serge Saubain
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Beeldende vorming in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Artistieke vorming (leerplan 1995/076)	7
3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan 2012/009)	9
3.1.1.3 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan 2010/208)	11
3.1.1.4 Wiskunde in de eerste graad A-stroom in de basisopties Artistieke vorming, Handel en Moderne wetenschappen (leerplan 2008/011).....	12
3.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Leerbegeleiding	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Provinciale Middenschool van Hasselt is een kleinschalige onderwijsinstelling die een eerste graad A- en B-stroom organiseert. De basisopties Artistieke vorming, Handel en Moderne wetenschappen en het beroepsvoorbereidend leerjaar Kantoor-verkoop sluiten naadloos aan met studierichtingen van de tweede graad in naburige bovenbouwscholen van dezelfde inrichtende macht. Voor de leerlingen die het beroepsvoorbereidend leerjaar Decoratie volgen is er geen vervolgopleiding in de eigen scholengemeenschap.

De school deelt een campus aan de rand van het stadscentrum met de Provinciale Handelsschool en twee centra voor volwassenonderwijs.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de kwaliteit van de leerplanrealisatie uiteenlopend is. Ze voldoet voor wiskunde in de A-stroom en voor Nederlands in de B-stroom. Dit is niet het geval voor het vak beeldende vorming in de basisoptie Artistieke vorming en Nederlands in de A-stroom.

De oorzaak van de tekorten ligt onder meer in het beperkt aantal initiatieven om de eigen kwaliteit op een dynamische wijze te bewaken en bij te sturen. Onvoldoende leerplangerichtheid, niet-valide evaluatiemethoden en/of ontoereikende leerondersteuning wegen bij gebrek aan beleidsmatige opvolging op het studiepeil.

Er is een grote zorg om een leerlinggericht schoolklimaat te creëren waarin elke jongere maximaal wordt begeleid in het studieproces. De school investeert enerzijds in het voorkomen van leerproblemen door aandacht te hebben voor de beginsituatie van de leerlingen, het aanreiken van leerstrategieën en de begeleiding van leerlingen met leerstoornissen. Anderzijds maakt zij werk van remediëring door middel van inhaallessen, avondstudies, bijwerkklassen en begeleidingsplannen.

Het beleid verwacht dat er ook binnen de vakken aandacht wordt geschonken aan leerbegeleiding. Aan de leraren wordt gevraagd om studietips aan te reiken en in de eerste lijn werk te maken van de detectie en het remediëren van leermoeilijkheden. In de praktijk hangt de kwaliteit van de geboden ondersteuning evenwel in grote mate af van de deskundigheid van de vakgroep of de individuele leraar.

De inspanningsverplichting aangaande de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) gebeurt kwaliteitsvol. De school heeft haar visie op VOET geënt op haar opvoedingsproject. De eindtermen van beide onderzochte thema's – 'mentale gezondheid' en 'socioculturele samenleving' - worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Binnen de VOET-werking is er aandacht voor kwaliteitszorg.

Vanuit het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK-beleid) wordt werk gemaakt van het bevorderen van de taalvaardigheid van de leerlingen. De vakgroep Nederlands draagt hiervoor een aantal initiatieven, maar bij gebrek aan concrete beleidsmatige richtlijnen is taalgericht onderwijs nog niet ingeburgerd in heel wat vakken.

De school voldoet aan de meeste criteria voor hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid. Om zich in regel te stellen voor aspecten die nog niet voldoen - de sanitaire voorzieningen en de alarminstallatie in blok B - zijn voorlopige maatregelen genomen en op termijn meer ingrijpende aanpassingswerken gepland.

Voor de cyclische planning, organisatie, opvolging en bijsturing van de processen kiest het beleid voor de PDCA-systematiek (Plan, Do, Check, Act). Aangezien de schoolvisie nog onvoldoende wordt geconcretiseerd aan de hand van meetbare doelen en acties, reikt de kwaliteitszorg op het ogenblik van de doorlichting weinig verder dan het verzamelen van gegevens rond uiteenlopende aspecten van de schoolwerking.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Nederlands	
Graad 1 Artistieke vorming	Nederlands, wiskunde	beeldende vorming
Graad 1 B	Nederlands	
Graad 1 Decoratie - Kantoor en verkoop	Nederlands	
Graad 1 Handel	Nederlands, wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Nederlands, wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Beeldende vorming in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Artistieke vorming (leerplan 1995/076)

Voldoet niet

De school kan niet aantonen dat de leerlingen alle doelstellingen in voldoende mate bereiken. De evaluatiepraktijk is niet representatief voor de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het leerplan beeldende vorming is in de eerste plaats gericht op de studie van de beeldaspecten. Naast de verfijning van de waarneming en de tekenvaardigheid wil het de leerlingen van de eerste graad vertrouwd maken met het gebruik van de beeldende middelen en technieken.

De beeldaspecten worden echter niet evenwichtig en met de gewenste diepgang aangereikt. Leerplancomponenten zoals licht, vorm, ruimte en volume worden onvoldoende expliciet aangereikt en aan de hand van doordacht samengesteld informatiemateriaal onderbouwd.

De behandeling van de beeldende technieken voldoet wel. De opdrachten zijn technisch gevarieerd en prikkelen de fantasie van de leerlingen. Er wordt zowel twee- als driedimensionaal gewerkt.

De behandeling van de leerplancomponent 'waarnemen en weergave' voldoet in grote lijnen. Een doelgerichte en gefaseerde leerstofbehandeling, vertrekkend van eenvoudige geometrische weergaven en geleidelijk evoluerend naar complexe organische onderwerpen, kan het studiepeil nog aanmerkelijk opkrikken.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Ruim de helft van de schoolbevolking is ingeschreven in het eerste leerjaar van de A-stroom met het keuzevak beeldende vorming of in het tweede leerjaar Artistieke vorming. De Provinciale Middenschool profileert zich dan ook als de schakel tussen het basisonderwijs en de naburige secundaire kunstschool (kso) van dezelfde inrichtende macht. Dat nauwelijks gegevens met die bovenbouwschool worden uitgewisseld is een gemiste kans. Bij gebrek aan zicht op het studiesucces van de schoolverlaters in het kso kan bijvoorbeeld geen betrouwbare outputanalyse worden uitgevoerd met het oog op het bewaken en verbeteren van de eigen kwaliteit.

De vakgroep coördineert de invulling van de jaarplannen. In de documenten zijn, naast een timing en opdrachtbeschrijvingen, verwijzingen naar de leerplandoelen, de vakoverschrijdende eindtermen en de didactische methode opgenomen. Voor de behandeling van de beeldaspecten zijn echter nog geen transparante verticale leerlijnen uitgewerkt. Hiaten en overlappingen in de leerplanrealisatie worden bijgevolg niet tijdig gedetecteerd en vermeden.

Uitrusting <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school reserveert een ruim atelier voor de vakken beeldende vorming, kunstinitiatie en plastische opvoeding. De materiële uitrusting beantwoordt er evenwel niet aan de minimumeisen van het leerplan. De ontoereikende verlichting, de te kleine werktafels en het gebrek aan een 3D-hoek, stromend water en klemspots wegen op het werkcomfort van de leerlingen en de leerplanrealisatie. In het atelier volgen verschillende klasgroepen soms gelijktijdig les in verschillende vakken. Niet alleen is er dan onvoldoende werkruimte voor de leerling, maar ook de gebrekkige akoestiek bemoeilijkt op die momenten het les geven en volgen in grote mate.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk staat niet op punt. Tot vorig schooljaar verliep de leerlingenbeoordeling nauwelijks procesmatig, gestructureerd of op basis van transparante criteria. Bij gebrek aan een gemeenschappelijk instrument noteerden de leraren de scores en de bijhorende commentaren nogal slordig op de rugzijde van de leerlingenwerkjes. In de leraren- en leerlingendocumenten van 2012-2013 zijn dan ook weinig sporen van ateliergesprekken traceerbaar. Of en op welke wijze de leerlingen feedback over hun presteren ontvingen, inclusief relevante remediërvorstellen, is niet duidelijk. Dat de beoordelingscriteria vanaf het lopend schooljaar overzichtelijk op de opdrachtbladen worden vermeld, is een stap in de goede richting. De leerlingenbeoordeling verloopt echter nog onvoldoende valide omdat de gebruikte criteria niet systematisch aan te realiseren leerplandoelstellingen of -inhouden worden gelinkt. Een gevolg daarvan is dat het bereiken van sommige doelen erg vaak en dat van andere te zelden wordt gemeten. Dat het beheersingsniveau van heel wat beeldende middelen niet wordt geëvalueerd, onderstreept de onvoldoende expliciete beeldstudie.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerbegeleiding wordt te slordig en ongedisciplineerd ingevuld. De leerlingendocumenten bevatten weinig meer dan een overzicht van de gerealiseerde werkjes. Van gestructureerd opgebouwde informatiebundels, schetsschriften of logboeken is er geen sprake. Van sommige leerstofgehelen kunnen de leraren weinig coherente informatiebundels voorleggen. Zij schenken te weinig aandacht aan het verzamelen van documentatiemateriaal, ontwerpschetsen, experimenteel onderzoek en stukken die de gevolgde creatieve werk- en denkprocessen illustreren. Van een bewuste exploratie van de beeldaspecten zijn nauwelijks sporen herkenbaar.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De leraren vergaderen vooral informeel. Tijdens de formele vakvergaderingen komen zowel praktische als onderwijskundige thema's aan bod. De vrijblijvendheid blijft echter groot omdat van de meeste vergaderingen geen verslag, inclusief bindende afspraken, wordt gemaakt. De algemeen didactische deskundigheidsvorming van de leraren reikt weinig verder dan het deelnemen aan de op schoolniveau georganiseerde studiedagen.

3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan 2012/009)

Voldoet niet

Hoewel de vakgroep dit en vorig schooljaar een aantal bijstellingen heeft aangebracht, is het onderwijsaanbod nog niet voldoende afgestemd op de communicatieve functie van de taal. De evaluatiepraktijk is te sterk gericht op de taalbeschouwing en is niet voldoende afgestemd op de leerplanvisie en op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep heeft inspanningen geleverd om het curriculum van het vak Nederlands meer af te stemmen op de communicatieve vaardigheden. De nadruk lag tot vorig schooljaar niet voldoende op de verbreding en de verdieping van de functionele taalvaardigheid van de leerlingen. De communicatieve functie van de taal wordt echter ook dit schooljaar nog te weinig als vertrekpunt genomen. De taalbeschouwing krijgt een te sterke klemtoon en de integratie ervan in zinvolle contexten is beperkt. Het ontbreekt aan voldoende variatie in het aanbod aan communicatieve situaties. De taalbeschouwing vormt nog niet voldoende een samenhangend geheel met de taalvaardigheden. De aanzet tot de literaire competentie is voldoende aanwezig. Het genietend lezen en de aansluiting bij de interessesfeer van de leerlingen krijgen meer aandacht in het programma.

De vakgroep heeft de visie op de eindtermen en op het modern talenonderwijs sinds enige tijd als onderwerp van de vakvergaderingen opgenomen. De keuze van de leerboeken wordt kritisch bekeken en hierbij wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van een leerlijn over de leerjaren heen. De concretisering van een eigen schoolvisie op taalvaardigheidsonderwijs maakt vooruitgang. De door de leerplannen vooropgestelde beheersingsniveaus voor de taalvaardigheden krijgen echter nog niet voldoende en doelgerichte aandacht. In de onderwijspraktijk trachten de leraren steeds meer de receptieve en productieve taalbeheersing van de leerlingen te bevorderen. Taalactiverende werkvormen, gericht op het kunnen toepassen van vaardigheden in relevante situaties, worden al meer toegepast. De drie componenten van het leerplan (taalvaardigheid, taalbeschouwing en aanzet tot literaire competentie) vormen echter nog niet voldoende een geïntegreerd geheel. Daarnaast is er in het aanbod aan taalvaardigheden niet voldoende variatie aan tekstsoorten en tekstdoelen. Er wordt niet voldoende gewerkt vanuit authentieke en functionele contexten die toelaten de taalvaardigheden in diverse natuurlijke situaties aan te wenden. Taalvaardigheden inoefenen in levensechte en zinvolle communicatiesituaties, aansluitend bij de actualiteit en de leefwereld van de jongeren, vormt een verdere uitdaging.

De taalbeschouwing staat meestal te los van het taalvaardigheidsonderwijs en vormt niet voldoende een inherent en ondersteunend onderdeel van de ontwikkeling van de vaardigheden. De inductieve methode staat nog niet voldoende centraal. Leerlingen leren niet voldoende om taalverschijnselen te ontdekken en te reflecteren over het taalgebruik en de achterliggende taalsystematiek. De leerlingen worden daarbij niet voldoende aangemoedigd om na te denken over hun eigen of andermans taalgebruik. Zo is er weinig aandacht voor het taalgebruik en de correctie ervan in de notities, de opdrachten en de agenda van de leerlingen. De leerlingen krijgen hierdoor te weinig kansen om zichzelf te verbeteren en taalverwerving als een positief leerproces te zien waarin zij kunnen groeien.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vakgroep beschikt voor de realisatie van de leerplandoelen over voldoende middelen om moderne media binnen de klaspraktijk te integreren. Met de keuze voor en de invoering van hedendaagse leerboeken wordt dit schooljaar ook het bordboek zinvol geïntegreerd. De school heeft voldoende geïnvesteerd in voorzieningen en stimuli voor multimedia-gebruik en ICT-toepassingen. Alle lokalen zijn voorzien van projectiemogelijkheden en laptops kunnen vlot worden ingeschakeld. Het digitale schoolplatform wordt zowel als communicatiemiddel gebruikt als voor het aanbieden van opdrachten en remediërmateriaal.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is niet voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. De verhouding tussen de evaluatie van de taalvaardigheden en deze van de taalbeschuwing is niet gebaseerd op een visie die communicativiteit vooropstelt. De vakgroep heeft al de nodige aanpassingen aan het evaluatiekader overwogen, maar nog niet voldoende gerealiseerd. Zowel binnen het dagelijks werk als binnen de summatieve evaluatie nemen spelling, woordenschat en spraakkunst een overgewicht in, ook wat de puntenverdeling betreft. Bij de beoordeling van de schrijfvaardigheid weegt vaak het spellingsaspect te zwaar door. De vakgroep heeft aandacht voor het doelgericht opstellen van de summatieve evaluatie en bewaakt de kwaliteit van de vraagstelling. De evaluatie is over het algemeen voldoende transparant, met een puntenverdeling voor de examens en het gebruik van evaluatiefiches voor de vaardigheden. In welke mate spellingsfouten al dan niet worden gesanctioneerd of correct taalgebruik positief wordt aangemoedigd, is niet steeds duidelijk. De leerlingen worden nog niet voldoende uitgenodigd tot zelf- en peerevaluatie.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het klasklimaat is aangenaam en de leerlingen krijgen de nodige leerondersteuning. Het aanwenden van leerstrategieën, zoals lees- en spreekkaders, vindt meer en meer ingang. Het gebruik van een vast stappenplan is echter nog niet voldoende gangbaar in de taalopdrachten. De leerlingen, en zeker de leerlingen met taalachterstand, hebben nochtans nood aan duidelijke richtlijnen en strategieën. Zij leren nog niet voldoende om een aantal strategische vaardigheden toe te passen bij de planning, uitvoering en beoordeling van hun taaltaken. Vanuit het talenbeleid is er regelmatig aandacht voor schooltaalwoorden. Als hulpmiddel en als voorbereiding voor de examens krijgen de leerlingen overzichten van de leerstof, gekoppeld aan opdrachten. De school tracht bij de aanvang van het schooljaar de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen. De gegevens worden echter nog niet voldoende aangewend voor de gezamenlijke of individuele bijsturing van de talige noden bij de leerlingen. Eenmaal per week tijdens de middagpauze is een structureel remediërmoment ingebouwd, dat vooral gericht is op ondersteuning van moeilijkheden met taalbeschuwing. Op schoolniveau is een overzicht beschikbaar van de leerlingen met geattesteerde leermoeilijkheden en de school voorziet voor de betrokken leerlingen een gepaste begeleiding en ondersteuning.

3.1.1.3 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan 2010/208)

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen worden in voldoende mate nagestreefd. Er wordt rekening gehouden met de kenmerken en de noden van de doelgroep. De evaluatiepraktijk is in behoorlijke mate afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod	Het bevorderen van de praktische en functionele taalvaardigheid van de leerlingen staat centraal. Bij het verwerven van de taal komen de vijf vaardigheden voldoende aan bod: luisteren, kijken, spreken, lezen en schrijven. De leraren begeleiden hun leerlingen in het verbeteren van hun actieve en passieve (productieve en receptieve) taalbeheersing. Over het algemeen wordt nog te weinig gebruik gemaakt van levend taalgebruik, dat geput kan worden uit de uiteenlopende natuurlijke communicatieve situaties waarmee de leerlingen worden geconfronteerd. De aandacht voor praktische taalvaardigheden, zoals het voeren van een telefoongesprek, een nieuwsbericht beluisteren, informatie inwinnen, formulieren invullen en instructies begrijpen, is veeleer beperkt. De ontwikkeling van de leesvaardigheid blijft soms beperkt tot technisch of expressief lezen en richt zich niet voldoende op het begrijpend en verdiepend lezen. Een verdere afstemming op de leerplanvisie en het uitzetten van leerlijnen over de leerjaren heen zijn in ontwikkeling.
------------------------	--

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De taalbeschouwing staat nog niet voldoende in functie van de ontwikkeling van de taalvaardigheden. Taalbeschouwende aspecten, vooral de spelling, worden nog te vaak buiten context en losstaand van relevant taalgebruik behandeld. De inductieve methode, waarbij leerlingen leren nadenken over hun taalgebruik en over het hanteren van taal in verschillende communicatiesituaties, wordt te zelden angewend. Er zijn nog niet voldoende positieve stimuli tot het hanteren van correct taalgebruik. Nochtans is de nood hieraan behoorlijk groot gezien de talrijke fouten in de opdrachten en het cursusmateriaal van de leerlingen, zelfs bij het kopiërend schrijven. Leerlingen krijgen nog niet voldoende kansen om zichzelf te verbeteren en taalverwerving als een leerproces te zien waarin zij kunnen groeien.

Uitrusting	De vakgroep beschikt over voldoende middelen om de moderne media binnen de klaspraktijk te integreren voor de realisatie van de leerplandoelen. Het digitale bord biedt mogelijkheden om de taalvaardigheden binnen een geïntegreerd kader aan te reiken en om vaardigheden sterker te koppelen aan de taalbeschouwing. De school investeert sterk in voorzieningen en stimuli voor multimediegebruik. Alle lokalen zijn voorzien van projectiemogelijkheden, ICT-mogelijkheden en een internetverbinding. Het digitaal schoolplatform doet zowel dienst als communicatiemiddel als voor het aanreiken en indienen van opdrachten.
-------------------	--

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Evaluatiepraktijk	De evaluatiepraktijk is nog niet voldoende evenwichtig afgestemd op de leerplandoelen. Spelling en grammaticale elementen staan te regelmatig op de voorgrond binnen het dagelijks werk. Ook binnen de puntenverdeling van de examens primeert de evaluatie van de taalbeschouwing op deze van de taalvaardigheden. De evaluatiecriteria en gehanteerde fiches voor de beoordeling van de taalvaardigheden zijn voldoende op maat van de leerling uitgewerkt. De leraren verzamelen voldoende evaluatiegegevens om een goed beeld te verkrijgen van de sterktes en zwaktes van hun leerlingen. Het evalueren geeft echter nog te weinig aanleiding om geschikte en doelgerichte remediëring en differentiatie uit te werken.
--------------------------	--

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Terwijl algemene attitudes worden weergegeven in een attituderapport op schoolniveau, is voor de vakgebonden attitudes slechts beperkte aandacht. De evaluatie richt zich meestal alleen op formele en vooraf afgesproken momenten. Het nastreven van taalattitudes en –bewustzijn reikt nog niet voldoende ver.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het aantal leerlingen per klasgroep is vrij klein, zodat de leerlingen intensief kunnen worden begeleid en ondersteund. Het klasmanagement berust op goede afspraken en duidelijke richtlijnen, maar ademt ook een positieve en aangename sfeer uit. De leraren bieden binnen de klaspraktijk waar mogelijk individuele ondersteuning. Zij zijn vlot bereikbaar en leveren inspanningen om bijvoorbeeld tijdens de middagpauze hun leerlingen extra begeleiding aan te bieden. Leerstrategieën, zoals lees- en spreekkaders, worden ingezet om de leerlingen planmatig te leren werken.

Bij de aanvang van het schooljaar brengt de school de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart met een reeks gestandaardiseerde testen. De resultaten hiervan sturen mee de uitbouw van het lesprogramma Nederlands, maar ze worden niet voldoende aangewend voor individuele bijstellingen van de talige noden bij de leerlingen. De aandacht voor een remediëring en differentiatie op maat van de leerling is te beperkt. Daarnaast inventariseert de school de geattesteerde leermoeilijkheden en tekent ze voor de betrokken leerlingen een gepaste begeleiding uit. De leraren zijn hierover goed geïnformeerd en passen de uitzonderingsmaatregelen toe.

Twee bijkomende lestijden zorgen in het eerste leerjaar voor extra taalondersteuning. Regelmatig is er aandacht voor schooltaalwoorden. Rond instructietaal en specifiek vakjargon is de aansluiting bij het tekstmateriaal van andere schoolvakken vrij beperkt.

3.1.1.4 Wiskunde in de eerste graad A-stroom in de basisopties Artistieke vorming, Handel en Moderne wetenschappen (leerplan 2008/011)

Voldoet

Voor wiskunde worden de onderwijsdoelstellingen volledig, evenwichtig, volgens het beheersingsniveau en met voldoende samenhang aangeboden. De evaluatiepraktijk gaat in voldoende mate na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

In de basisopties van de A-stroom van de eerste graad worden nagenoeg alle onderwijsdoelstellingen effectief aangeboden en bij de meeste leerlingen ook gerealiseerd. Dit gebeurt op een evenwichtige wijze en de leraren zorgen hierbij voor de nodige diepgang. Zij laten zich bij het plannen en het aanbieden van de leerstof en oefeningen soms nog leiden door de zelf opgestelde cursus met invuldidactiek, terwijl het leerplan en de eindtermen hiervoor steeds bepalend zouden moeten zijn. Vorig schooljaar kwamen hierdoor de leerplandoelstellingen betreffende ‘vraagstukken op vergelijkingen van de eerste graad’ en betreffende ‘eigenschappen van vierhoeken’ veeleer beperkt aan bod.

Het aanbod in Artistieke vorming en in Moderne wetenschappen is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen en vertoont voldoende horizontale samenhang. Voornamelijk rekenvaardigheden en meet- en tekenvaardigheden worden intens ingeoefend, terwijl de denk- en redeneervaardigheden en de probleemoplossende vaardigheden slechts geleidelijk opgebouwd worden.

De evaluatieresultaten, waarbij de meeste leerlingen van Handel een onvoldoende halen, tonen aan dat in deze basisoptie de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate gerealiseerd worden. Toch is ook voor deze leerlingen een 'voldoet' gerechtvaardigd omwille van objectief belemmerende context- en inputkenmerken in combinatie met een maximale inspanning van de leraren op het vlak van leerbegeleiding.

In het tweede leerjaar krijgen de heterogeen samengestelde klasgroepen dezelfde leerstof aangeboden waardoor de gelijke behandeling van alle leerlingen wordt gegarandeerd. De vakgroep biedt aan elke leerling nagenoeg alle verplichte basisdoelen aan. Ze differentieert in beperkte mate in de verdiepingsleerstof voor de leerlingen van Moderne wetenschappen die wel een extra lestijd hebben. De leraren respecteren plichtsbewust de verhouding getallenleer en meetkunde zoals voorgesteld door het leerplan. Beide componenten komen afwisselend aan bod door afhandeling van de verschillende hoofdstukken van de cursus.

Uitgaande van de cursus werkt men aan begeleid zelfgestuurd leren waarbij de leerlingen oefeningen aan de hand van gerichte opdrachten op een zelfstandige wijze verwerken. Tijdens deze lessen ontwikkelen ze zelfstandigheid en doorzettingsvermogen bij het aanpakken van problemen. Door die aanpak krijgen ze een aantal mogelijkheden om de vaardigheidsgerichte eindtermen uit het leerplan te realiseren.

De aandacht voor een algemeen verzorgd taalgebruik en instructietaal is overwegend goed. Wat ICT betreft, zijn er enkele opdrachten met een pakket voor dynamische meetkunde.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Alle klasgroepen zijn heterogeen samengesteld, zodat de leerlingen van de verschillende basisopties samen les krijgen. De leerlingen van de basisopties Artistieke vorming en Handel hebben vier lestijden, terwijl die van Moderne wetenschappen er vijf hebben. Tijdens dit extra lesuur worden een aantal uitbreidings- en verdiepingsonderwerpen uit het leerplan behandeld. Bij de evaluatie wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de behaalde scores voor de basisleerstof en het extra gedeelte. De indeling van de lesweek is functioneel voor het realiseren van de onderwijsdoelstellingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het didactisch materiaal en de schooluitrusting ondersteunen in voldoende mate het bereiken van de onderwijsdoelstellingen en het aanwezige ICT-materiaal (o.a. laptops) wordt op een efficiënte wijze ingezet. Er zijn geen vaklokalen wiskunde en de leslokalen zijn voorzien van een digitaal bord. Tijdens de lessen wordt ICT hoofdzakelijk visueel ondersteunend ingezet en de leerlingen beschikken over een rekentoestel.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt. De vakgroep heeft een gelijkgerichte visie op evaluatie, die zich vertaalt in gemeenschappelijke examenvragen die beantwoorden aan de meeste criteria van een goede evaluatie. In alle lesgroepen streeft men een voldoende niveau na en gezien de leerlingenresultaten lukt het bereiken ervan behoorlijk, behalve voor de leerlingen van de basisoptie Handel. De examens van vorig schooljaar hadden een redelijke lengte en een aanvaardbare moeilijkheidsgraad, maar weinig uitdagende toepassingen. Nagenoeg alle onderwijsdoelstellingen kwamen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De vragen waren wel voornamelijk gericht op reken- en tekenvaardigheden, terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheden,

probleemoplossende vaardigheden en wiskundige taalvaardigheden) in mindere mate aan bod kwamen. Voor de leerlingen van Moderne wetenschappen wordt een voorexamen afgenomen waarbij verdiepingsdoelstellingen aan bod komen. De vakgroep is blijkbaar nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes en vaardigheden in de evaluatie op te nemen.

De evaluatie is opgebouwd rond dagelijks werk en examens, die een verhouding 40%-60% hebben in het eindtotaal. Ze verloopt over het algemeen transparant. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria en het is voor hen duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en ze wordt nauwgezet verbeterd. De leerlingen hebben zicht op hoe de antwoorden verbeterd worden. Er wordt gewerkt met een puntenverdeling voor de verschillende onderverdelingen van de vragen.

Leerbegeleiding De leerbegeleiding op klasniveau is aangepast aan de noden van de leerlingen. Ze worden met zorg als persoon benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. Tijdens de lessen zetten de leerlingen zich in en tonen ze interesse voor het vak. Er heerst een veilig leerklimaat en de pedagogische aanpak werkt stimulerend. Het klasmanagement is duidelijk afgestemd op het welbevinden van de leerlingen.

Preventief
Curatief

Het studiemateriaal is gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding meestal onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaalles. Er worden zinvolle procedures ingeoefend, maar een differentiatie naar inhoud of naar sterkte van de leerling wordt weinig toegepast.

3.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De school heeft een visie op VOET die geënt is op haar opvoedingsproject. Ze wil dat de leerlingen oog hebben voor hun naaste wanneer die hulp nodig heeft. De leerlingen moeten een zo breed mogelijk zicht op de maatschappij ontwikkelen, en leren aanvaarden wie anders is.

Doelgerichtheid

Beleid De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De coördinatievergadering bespreekt de jaarplanning op basis van vooraf ingediende projectvoorstellen. Daarnaast is er ruimte om te reageren op problematieken die zich acuut voordoen. Het beleid bespreekt de VOET-activiteiten met de leraren op de algemene vergadering. Bij elke activiteit communiceert de school met leraren en leerlingen via het elektronisch leerplatform. Met het project “zeeklassen” in het tweede leerjaar maakt de school het nastreven van een brede waaier aan eindtermen mogelijk. Hetzelfde geldt voor het project 'HorizonTaal' dat in beide leerjaren in de lessentabellen is opgenomen.

Ondersteuning

Beleid Er is systematische aandacht voor kwaliteitszorg. Bij alle activiteiten is het de bedoeling dat zo veel mogelijk VOET nagestreefd worden. De school evalueert ook alle activiteiten. Op het elektronisch leerplatform staat een jaarplanning van alle activiteiten waarin de school bijhoudt welke VOET nagestreefd zijn.

Doeltreffendheid

Beleid Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. Voor een aantal specifieke domeinen volgen leraren nascholing. De verspreiding hiervan gebeurt via de algemene vergadering.

Uitvoering Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang (met ook aandacht voor frequentie, leerlijn, integratie eindtermen stam) nagestreefd. **Mentale gezondheid** De school levert heel veel inspanningen opdat alle leerlingen zich goed zouden voelen op school. Met de vriendschapsdag op de eerste schooldag en het pestactieplan richt zij zich vooral op de eindtermen met betrekking tot omgaan met emoties en problemen. Het leren omgaan met de eigen ontwikkeling en met relaties begint in het eerste leerjaar met de voorbereiding van het medisch onderzoek. In het tweede leerjaar komt de problematiek rond verliefdheid en seksualiteit aan bod in natuurwetenschappen en de levensbeschouwelijke vakken en tijdens de zeeklassen. Omgaan met kunst en cultuur zit in heel wat projecten verweven. Zowel tijdens de zeeklassen als op school en in de omgeving komen de leerlingen in contact met heel wat kunstuitingen. Met het project "Shoot" streeft de school de eindtermen rond weerbaarheid na bij kwetsbare leerlingen.

Uitvoering De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de **Socioculturele samenleving** meeste leerlingen nagestreefd. De school streeft de eindtermen rond de samenleving na via een resem activiteiten die de leerlingen aandacht en respect leren hebben voor al wie het minder goed heeft in de maatschappij. Ze zamelen geld in voor slachtoffers van natuurrampen en gebruikte kledij voor de kringloopwinkel. Ze participeren aan de acties "saved by the bell" en "school zonder racisme". In het eerste leerjaar loopt het project "nooit meer oorlog". Herinneringseducatie komt aan bod tijdens de zeeklassenweek met onder meer een bezoek aan de IJzertoren en het "In Flanders Fields" museum. Tijdens die zelfde zeeklassen komen ook kunst en cultuur volop aan bod.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet

De school bewaakt de aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne door regelmatig veiligheidscontroles uit te voeren. De verantwoordelijken kennen de knelpunten en reageren alert op ongunstige infrastructurele en materiële evoluties.

De directie houdt rekening met analyses van deskundigen en alle personeelsleden participeren vanuit hun eigen verantwoordelijkheden actief aan het veiligheidsbeleid.

De gesignaleerde tekorten worden opgenomen in een globaal preventieplan en een jaaractieplan. Daarnaast neemt de school proactief maatregelen om, in afwachting van definitieve oplossingen, verbeteringen uit te voeren. Op het ogenblik van de doorlichting zijn een aantal recent vastgestelde tekorten weggewerkt of opgenomen in een transparant samengestelde planning. Omdat de voorgelegde planning concrete en realistische gegevens bevat, gaat de inspectie ervan uit dat de realisatie van de verbeteringswerken effectief zal volgen.

Niet alle leslokalen zijn tijdens de doorlichting bezocht, maar de vaststellingen van de inspectie stemmen grotendeels overeen met die van de interne en/of externe preventiediensten. Er zijn onvoldoende toiletten voor beide geslachten en de waarschuwings- en alarminstallatie in blok B moet worden uitgerust met bijkomende sirenes. De werken zijn opgenomen in het prioriteitenplan van 2013-2014, maar nog niet uitgevoerd.

Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en aanpakt, krijgt zij een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respekteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respekteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respekteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De studieondersteuning is een prioritaire schooldoelstelling en een speerpunt van het eigen pedagogisch project.
- De Provinciale Middenschool kent een belangrijke instroom van jongeren met een problematische studieloopbaan. De omgang met demotivatie en leerachterstand neemt dan ook een prominente plaats in binnen het leerproces. De school verantwoordt haar leerbegeleiding vanuit haar visie op het gelijke kansenonderwijs (GOK) dat is opgebouwd rond de thema's preventie en remediëring van leerlingen met leer- en ontwikkelingsachterstand en taalvaardigheidsonderwijs.
- Ondersteuning** Door een warme en verzorgde aankleding van de gebouwen en een degelijke materiële omkadering wil de directie de randvoorwaarden creëren voor een stimulerende en leerlinggerichte studieomgeving. In de loop der jaren zijn bovendien allerhande remediëringsmodellen, stappenplannen en begeleidende instrumenten uitgewerkt. Een goed functionerende cel voor leerlingenbegeleiding vervult een spilfunctie binnen de leerbegeleiding. Van de leraren wordt verwacht dat zij de eerstelijnszorg voor het opsporen van studieproblemen op zich nemen en de nodige ondersteuning bieden.
- De school treft zowel preventieve als curatieve maatregelen en hanteert instrumenten om storingen in het leerproces te detecteren en op te vangen. In het preventieve luik wil de school via een gerichte screening zicht krijgen op de (talige) mogelijkheden van haar leerlingen. Voor jongeren met specifieke noden worden individuele stappen- en handelingsplannen, inclusief compenserende en dispenserende maatregelen, samengesteld. Er zijn jaarlijks ook meerdere informatiemomenten rond studiemethode en leren leren waaraan alle leerlingen vrijwillig kunnen deelnemen.
- De remediërende begeleiding op schoolniveau is goed uitgebouwd. Jongeren met een zwakke studiemethode nemen verplicht deel aan extra lessen rond het thema leren leren. Inhaallessen voor de vakken Frans, Nederlands en wiskunde zijn structureel in de schoolorganisatie verankerd. Er worden begeleide avondstudies georganiseerd en tijdens de middagpauzes kunnen alle leerlingen met hun vragen terecht bij een leraar in de 'extra klas'. Gedurende enkele namiddagen worden bovendien lessen ICT georganiseerd.
- Op vakniveau krijgt de studieondersteuning vooral vorm via specifieke studietips, waarvan de relevantie vakafhankelijk sterk kan variëren.
- De individuele studieproblematiek en de te leveren remediëringsinspanningen komen uitvoerig aan bod tijdens de wekelijkse vergaderingen van de cel voor leerlingenbegeleiding. Alle bijwerkinitiatieven worden aan de hand van een leerlingenvolgsysteem, stappenplannen, contracten, ... geïnventariseerd en opgevolgd.

- Doeltreffendheid** Via de bevraging van de vakleraren tracht de school het leereffect van de vakantietaken in kaart brengen. Het rendement van de aangeboden remediëring binnen de vakken wordt besproken tijdens de klassenraden.
Heel wat leraren analyseren de leerlingenresultaten nog onvoldoende met het oog op het bijsturen van het eigen didactisch handelen. De directie spreekt leraren aan die opvallend veel tekorten toekennen of indien de klasgemiddelden voor hun vak ongewoon laag zijn.
De gegevensverzamelingen verlopen nog onvoldoende coherent of systematisch om te leiden tot betrouwbare conclusies en relevante verbetervoorstellen.
- Ontwikkeling** Voor de organisatie en de inhoudelijke invulling van de leerbegeleiding gaat de school veeleer uit van de intern aanwezige expertise, dan van gerichte externe nascholing. Aspecten van leerbegeleiding komen aan bod op de vergaderingen van het directieteam, het pedagogisch college en de cel leerlingenbegeleiding.
Voor de invulling van de studiebegeleiding op vakniveau vertrouwt de directie op de professionaliteit en de verantwoordelijkheidszin van de leraren. Bij gebrek aan deskundigheid, beleidsmatige sturing en opvolging verschilt de kwaliteit van de ondersteuning vakgebonden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school wordt geleid door een directeur die zich voor het onderwijskundig beleid laat bijstaan door twee gedeeltelijk lesvrij geroosterde coördinatoren. Deze werken volgens een heldere taakverdeling en vervullen een spilfunctie tussen de directie en het personeel. Het beleidsteam vergadert wekelijks, is vlot aanspreekbaar en tracht voor alle betrokkenen een veilige, waarderende en motiverende werkomgeving te creëren. De samenwerking met de onderwijsinstellingen waarmee de middenschool een campus deelt blijft beperkt tot het treffen van praktische maatregelen en de verdeling van de gezamenlijke financiële enveloppe. De scholengemeenschap en de inrichtende macht respecteren de autonomie van de instelling, waardoor de directie ruimte krijgt om het eigen beleid vorm te geven.
- Visieontwikkeling** De schoolvisie is geënt op het pedagogisch project van het Limburgs Provinciaal Onderwijs. De school wil aan alle jongeren een degelijke basis meegeven bij de overgang naar het secundair onderwijs en hen stimuleren om de eigen talenten te exploreren en te ontplooien. De visie wordt vertaald naar vier basisdoelstellingen. Samengevat wil de middenschool opvang bieden aan alle basisschoolverlaters en voor haar leerlingen een gedegen basisvorming, een positieve studieoriëntering en een intensieve leerbegeleiding organiseren. De directie wil de schoolvisie aan de hand van een schoolwerkplan, afsprakenkaders en richtlijnen concretiseren en activeren. Een open communicatiecultuur en een op maat van de instelling ontwikkelde besluitvormingsstructuur moeten ervoor zorgen dat de visie geen dode letter blijft, maar de basis vormt voor het dagelijks schoolleven.
- Talenbeleid** De school levert inspanningen om vanuit het GOK-beleid de taalvaardigheid van de leerlingen te bevorderen. Vooral de vakgroep Nederlands draagt een aantal initiatieven, zoals de aandacht voor schooltaalwoorden en voor instructietaal. Met enkele acties op schoolniveau tracht de werkgroep alle leraren te betrekken in de uitvoering van een talenbeleid. De gedichtendag en het taalkrantje zijn succesvolle voorbeelden. Een breed gedragen talenbeleid is echter nog niet bereikt. Op beleidsniveau liggen weinig afspraken met de leraren vast om taalgericht onderwijs aan te reiken en aandacht te hebben voor de talige aspecten van cursus- en evaluatiemateriaal. Ondanks een participatieve aanpak zijn niet alle leraren overtuigd van hun rol binnen het talenbeleid van de school.

- Besluitvorming** De directie communiceert en onderhandelt over beleidsaspecten in de daarvoor decretaal voorgeschreven organen. De ouders en leerlingen worden bij de besluitvorming betrokken via een ouderraad en een leerlingenraad. Het directieteam ervaart de open communicatiecultuur, de kleinschaligheid van de school en de bereikbaarheid van de meeste personeelsleden als troeven voor het creëren van een draagvlak voor beleidsbeslissingen. De leraren worden vaak informeel aangesproken en er zijn jaarlijks een vijftal officiële algemene personeelsvergaderingen.
- In de formele communicatie, die vooral via het schoolwerkplan en het digitaal leerplatform verloopt, komen overwegend praktisch-organisatorische aandachtspunten aan bod. Bij gebrek aan een bindende beleidsmatige aansturing en opvolging van het onderwijskundig handelen, slagen niet alle leraren er even vlot in alle beleidsprioriteiten aan het eigen functioneren te linken. De directie voelt die lacune aan en is recent gestart met de samenstelling van een 'kwaliteitshandboek'.
- Kwaliteitszorg** De school heeft een visie op haar kwaliteitsbeleid uitgeschreven en verzamelt gegevens over aspecten van haar werking via de bevraging van onderwijsparticipanten. Voor de opbouw van een kwaliteitszorgsysteem kiest zij ervoor om de PDCA-systematiek te implementeren, maar slaagt er nog niet in de kwaliteitscirkel volledig te ronden. Het blijft voorlopig nog bij het plannen en deels ook bij het uitvoeren van acties. Vooral door het gebrek operationeel en meetbaar geformuleerde doelstellingen worden allerlei initiatieven niet systematisch geëvalueerd en accuraat bijgestuurd.
- Ondanks de naadloze aansluiting van de meeste structuuronderdelen op die van de bovenbouwscholen, slaagt de middenschool er niet in een betrouwbaar beeld te krijgen van de leerprestaties van haar leerlingen in het vervolgonderwijs. Het studierendement in kaart brengen en gericht bijsturen lukt dan ook niet.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het verzekeren van een positief leer- en leefklimaat.
- De leerlinggerichtheid van het personeel.
- Het begeleiden van het leerproces op schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het organiseren van de praktische aspecten van de schoolwerking.
- Het afstemmen van het onderwijsaanbod op de naburige scholen van de eigen inrichtende macht.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor wiskunde in de basisoptie Handel.
- Het voorzien in de vereiste materiële uitrusting voor het vak beeldende vorming.
- Het gericht zijn op de leerplanrealisatie in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het begeleiden van het leerproces in een aantal vakken.
- Het uitwerken van verticale leerlijnen met de bovenbouwscholen van de eigen inrichtende macht.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het concretiseren van de schoolvisie.
- Het aansturen en opvolgen van het didactisch functioneren.
- Het implementeren van een schoolbreed talenbeleid.
- Het uitwerken van een kwaliteitszorgsysteem.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor beeldende vorming in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Artistieke vorming.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor Nederlands in de eerste graad A-stroom.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Nederlands	
Graad 1 Artistieke vorming	Nederlands	beeldende vorming
Graad 1 Handel	Nederlands	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Nederlands	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **10-01-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk Diepers de inspecteur-verslaggever	H. MELOTTE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	